
FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
Cofnodion o gyfarfod a gynhaliwyd yn Yr Hen Eglwys
Santes Fair, Tremadog,
ar 3 Tachwedd 2014 o 1.30 p.m. hyd 3.00 p.m.

Yn Bresennol:

Mr Godfrey Northam - Cadeirydd

- Aelodau Cabinet:** Y Cyngorydd Gareth Thomas (Addysg)
Y Cyngorydd Peredur Jenkins (Adnoddau)
- Penaethiaid Ysgolion :** Alun Llwyd (Ysgol Dyffryn Ogwen), Gareth T M Jones (Ysgol Botwnnog), Gwyn Howells (Ysgol y Gelli), Rhys Williams (Ysgol Cymerau), Iona Wyn Jones (Ysgol Bro Cynfal/Edmwnd Prys), Menna Wynne-Pugh (Ysgol Penybryn, Tywyn).
- Undebau Athrawon:** Neil Foden (Ysgol Friars)
- Yr Esgobaeth:** Canon Robert Townsend
- Llywodraethwyr:** Walter Williams (Sector Uwchradd)
Gwynne Pierce (Sector Cynradd)
- Swyddogion:** Dilwyn Williams (Prif Weithredwr)
Owen Owens (Pennaeth Addysg Dros Dro)
Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid)
Hefin Owen (Rheolwr Cyllid Datblygu)
Huw Ynyr (Uwch Reolwr TG a Thrawsnewid)
Glynda O'Brien (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu)
- Sylwebydd:** Cai Larsen (Cadeirydd Ffederasiwn Penaethiaid Cynradd)
- Ymddiheuriadau:** Eifion Jones (Ysgol Brynrefail), Sianelen Pleming (Ysgol Llanaelhaearn), Esme Spencer (Ysgol Baladeulyn).

1. CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD

(a) Estynnwyd croeso i'r canlynol i'w cyfarfod cyntaf o'r Fforwm Cyllideb Ysgolion:

- Mr Gareth Jones, Ysgol Botwnnog
- Mr Rhys Williams, Ysgol Cymerau
- Mr Cai Larsen, Cadeirydd Ffederasiwn Penaethiaid Cynradd
- Mr Huw Ynyr, Uwch Reolwr TG a Thrawsnewid

(b) Llongyfarchwyd ac estynnwyd croeso i Mr Dilwyn Williams, yn ei rôl newydd fel Prif Weithredwr Cyngor Gwynedd a dymunwyd yn dda iddo yn y swydd.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r Fforwm Cyllideb Ysgolion a gynhaliwyd ar 18 Mehefin 2014.

3. MATERION YN CODI O'R COFNODION

(a) Eitem 5 (c) – Balansau Ysgolion – hyfforddiant cyllidol i ysgolion

Ymddiheurwyd gan y Rheolwr Cyllid nad oedd cynnydd wedi ei wneud mewn perthynas â'r uchod ond parheir i ystyried sefydlu safle We fydd yn galluogi unigolion i gael mynediad i ddeunydd cyllidol rhyngweithiol.

Penderfynwyd: Derbyn adroddiad pellach yng nghyfarfod nesaf y Fforwm.

(b) Eitem 8 (c) – Cynllun Ymdrin â Balansau Ysgolion

Adroddodd y Pennaeth Addysg Dros Dro y cytunwyd ar drefn i ymdrin â balansau gyda 6 ysgol uwchradd dros yr hicyn o £100,000 a 2 ysgol gynradd dros £50,000. Fe fyddir yn cydweithio gyda GwE i ganfod ffurf o weithredu gan bod mwy o waith i'w gyflawni i fanylu gydag ysgolion i adnabod blaenoriaethau ac i sicrhau bod ysgolion yn clustnodi y balansau tuag at y blaenoriaethau hynny.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(c) Eitem 9 (c) - Adnoddau Ariannol ar gael i ysgolion 2014-15

Mewn ymateb i ymholiad, cadarnhaodd y Rheolwr Cyllid bod y daenlen o brif ffynonellau ariannol ysgolion wedi ei chylchredeg i ysgolion ar 27 Mehefin 2014.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod

(ch) Eitem 12 – Cytundebau Lefel Gwasanaeth

Adroddodd y Pennaeth Addysg Dros Dro ar y sefyllfa gyfredol ynglŷn â'r Cytundebau Lefel Gwasanaeth fel a ganlyn:

Sector Cynradd:

1. Cynnal Tiroedd	-	5 ysgol heb ymrwymo
2. Gwasanaeth Archifau	-	3 ysgol heb ymrwymo
3. Gwybyddiaeth a Dysgu	-	11 ysgol heb ymrwymo

Ysgolion Arbennig:

1 ysgol heb ymrwymo i CLG Cynnal Tiroedd

Sector Uwchradd:

6 ysgol heb ymrwymo i CLG Cynnal Tiroedd a 4 ysgol heb ymrwymo i CLG Llyfrgell.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

4. TARGED ARBEDION YSGOLION

(a) Cyflwynwyd adroddiad gan y Pennaeth Addysg Dros Dro yn unol â phenderfyniad Cabinet Cyngor Gwynedd ar gyfer sefydlu Gweithgor i ddatblygu cynlluniau ar gyfer gwireddu targed arbedion ysgolion o £4.3m dros y tair blynedd nesaf.

(b) Esboniwyd bod y Cyngor wedi cytuno gyda bwriad y Cabinet i gynllunio ar gyfer darganfod arbedion gwerth £34m ychwanegol dros y 3 blynedd nesaf er mwyn ymateb i'r hinsawdd ariannol a wynebir. Er mwyn medru cyflawni'r strategaeth wreiddiol rhagdybiwyd y dylid anelu i gyflawni £4.3m o arbediad o'r gyllideb ysgolion (cyfateb i tua 6%) dros y 3 blynedd nesaf. .

(c) Awgrymwyd cyfansoddiad i'r Gweithgor fel a ganlyn:

- Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Fforwm Cyllideb Ysgolion
- Trawsdoriad o blith aelodau'r Fforwm Cyllideb Ysgolion (penaethiaid a llywodraethwyr) gan sicrhau cynrychiolaeth o blith ysgolion arbennig, uwchradd a chynradd mawr, canolig a bach.
- Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg
- Cadeirydd ac Is-gadeirydd Pwyllgor Craffu Gwasanaethau fel sylwebyddion

(ch) Gofynnir i'r Gweithgor gyflawni darn o waith ac adrodd yn ôl i'r cabinet ddiwedd Ionawr 2015 ac y byddai'n ymarfer da er mwyn gallu pwysu a mesur yr effaith cyn gwneud unrhyw benderfyniadau pellgyrhaeddol.

(d) Nododd Aelod oni ellir protestio a gwrthwynebu'r toriadau gan Lywodraeth Cymru oherwydd pryderai yn fawr y byddai'r toriadau yn cael goblygiadau pellgyrhaeddol ar ysgolion ac effaith ar safonau cyraeddiadau disgyblion. Golygai y byddai ysgolion yn gorfod dechrau ar y broses gormodedd o ddiswyddo.

(dd) Mewn ymateb, eglurodd y Prif Weithredwr y byddai'n ofynnol i briff y Gweithgor adlewyrchu i leihau'r ardrawiad ar safonau addysg.

(e) Cydnabuwyd a gwerthfawrogyd penderfyniad y Cabinet i gynnwys Penaethiaid a llywodraethwyr ar y Gweithgor.

Penderfynwyd: (a) Enwebu'r aelodau canlynol i'r Gweithgor:

Godfrey Northam (Cadeirydd y Fforwm Cyllideb Ysgolion)
Cyng. Gareth Thomas (Is-gadeirydd y Fforwm Cyllideb Ysgolion)

Neil Foden (ysgol uwchradd fawr)
Eifion Jones (ysgol uwchradd canolig)
Alun Llwyd (ysgol uwchradd fach)

Dewi Lake / Tudur Williams (ardal Meirionnydd / Dwyfor)

Canon Robert Townsend (Yr Esgobaeth)

(b) Gofyn i Gadeirydd Ffederasiwn Penaethiaid Cynradd gylchredeg yr aelodau i enwebu cynrychiolwyr o'r sector cynradd i gynrychioli'r ysgolion yn seiliedig ar ysgolion mawr, canolig a bach.

(c) Pennu'r dyddiadau canlynol ar gyfer cyfarfodydd o'r Gweithgor gyda'r lleoliad i'w gadarnhau:

a.m. 18 Tachwedd 2014
p.m. 1 Rhagfyr 2014
a.m. 18 Rhagfyr 2014

5. GRANTIAU YSGOLION LLYWODRAETH CYMRU

(a) Cyflwynwyd adroddiad gan y Pennaeth Addysg Dros Dro yn amlinellu goblygiadau ariannol datganiadau diweddar Lywodraeth Cymru.

(b) Adroddodd y Rheolwr Cyllid y rhagwelir lleihad o £136,056 yng ngrantiau ysgolion ar gyfer 2014-15. Mynegwyd pryder ynglŷn â phenderfyniad y Llywodraeth i gytuno 11 grant addysg / ysgolion dan yr enw "Grant Gwella Addysg ar gyfer Ysgolion". Cyfeiria'r Gweinidog yn benodol at "Rhaid parhau i fodloni deilliannau a disgwyliadau grantiau unigol, er enghraifft cynnal y cymarebau ar gyfer y Cyfnod Sylfaen" a gan bod Grant Cyfnod Sylfaen yn £97.9m o'r cyfanswm £156.7m yn 2014/14, gellir dehongli mai'r grantiau eraill fydd yn cael ergyd, cyfateb i dros 25%, gydag oblygiadau dinistriol ar nifer o gynlluniau Ysgolion a'r Adran Addysg.

(c) Nodwyd bod cynrychiolaeth o weision sifil Llywodraeth Cymru yn cwrdd â'r Rheolwr Cyllid am 9.30 a.m. dydd Gwener, 7 Tachwedd 2014 a chrosawyd unrhyw Aelod o'r Fforwm i fynychu pe dymument. Mewn ymateb, gwirfoddolodd Mr Neil Foden i fynychu ar ran y sector uwchradd.

(ch) Teimlwyd anniddigrwydd ymysg yr Aelodau bod y Llywodraeth yn tynnu arian yn ôl a bod yr arian hwnnw ynghlwm ag unigolion ac wedi ei wario'n barod. Awgrymodd Aelod yn gryf y dylid protestio am hyn gan anfon llythyr ar ran y Fforwm i gyfleu eu hanfodlonrwydd.

Penderfynwyd: Gofyn i'r Pennaeth Addysg Dros Dro gyfleu drwy lythyr i Lywodraeth Cymru anfodlonrwydd y Fforwm o leihad ôl-syllol yng ngrantiau ysgolion ar gyfer 2014/15.

6. CRYFHAU DARPARIAETH CYSYLLTEDD TG

(a) Cyflwynwyd adroddiad yr Uwch Reolwr TG a Thrawsnewid ynglŷn â chryfhau'r ddarpariaeth cysylltedd TG i ysgolion.

(b) Adroddwyd bod Llywodraeth Cymru wedi buddsoddi oddeutu £2.5m ar gryfhau'r isadeiledd sy'n paratoi cysylltiadau diwifr yn yr ysgolion gan gyflymu'r cysylltedd i isafswm o 10mbps i ysgolion cynradd a 100mbps i ysgolion uwchradd ac ysgolion cynradd gyda mwy na 300 o ddisgyblion. O Ebrill 2015 ymlaen bydd cost ychwanegol o £270,000 y flwyddyn i gynnal y gwasanaeth hwn ar gyfer:

- Cynyddu cyflymder y cysylltiad i'r ysgolion o'u safon flaenorol i'r safon o 10/100mbps
- Cryfhau'r isadeiledd i gefnogi'r twf yn dilyn cynyddu'r cyflymder
- Cost trwyddedau ar gyfer y gwasanaeth diwifr, gan gynnwys trefn hidlo cynnwys y we i ddiogelu'r defnyddwyr rhag cynnwys amhriodol
- Cost staffio ychwanegol ar gyfer cefnogi'r ddarpariaeth

ac yn gost fydd yn disgyn ar yr ysgolion.

(c) Yn dilyn trafodaeth ar wahanol opsiynau, awgrymwyd y dylid gweithredu'r costau ar fodel yn unol â'r tair elfen ganlynol gan fodelu gwahanol bwysiau arnynt:

1. Pa mor bell yw'r ysgol o'r gyfnewidfa
2. Eifen o gyfradd unffurf (flat rate)
3. Nifer disgyblion

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

(b) Cymeradwyo'r gost ychwanegol o £270,000 yn unol â model gan roi pwyslais ar y tair elfen amlinellir yn (c) uchod.

7. STRATEGAETH CYNHWYSIAD YSGOLION UWCHRADD

Cyflwynwyd adroddiad gan y Pennaeth Addysg Dros Dro yn amlinellu ymateb i ymgynghoriad gydag ysgolion ynglyn â sefydlu protocol gweithredu Strategaeth Cynhwysiad i atal gwaharddiadau mewn ysgolion.

Adroddwyd ar yr ymatebion fel a ganlyn:

- 10 ysgol yn cefnogi'r cynnig
- 2 ysgol yn gwrthwynebu i'r cynnig ac wedi cynnig sail wahanol
- 1 ysgol wedi ymateb yn hwyr – heb sylw
- 1 ysgol heb ymateb

Cyfeiriwyd at sylwadau'r ddwy ysgol a oedd yn gwrthod y cynnig sef:

1. Pryder bod yr addewid y byddai pob ysgol yn derbyn o leiaf cyfwerth cost cyflog athro/athrawes yn cael ei dorri.
2. Nid yw'r model yn gwarantu cyllid digonol i barhau i gyflogi athro/athrawes.
3. Pryder, erbyn bydd penderfyniad ar y sail dyrannu, y bydd gweithredu'r broses gormodedd i ddiswyddo o fewn yr amserlen yn anodd.
4. Pa staff fydd yn gweithredu'r cynllun
5. Gohirio datganoli cyllid strategaeth cynhwysiad tan Ebrill 2016.

Awgrymwyd, yn seiliedig ar y ffaith bod mwyafrif o'r ysgolion yn gytûn â gweithredu'r strategaeth, y dylid ei weithredu o Fedi 2015 a'i fod i fyny i ysgolion sefydlu gweithlu eu hunain.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

(b) Cymeradwyo i ddyrannu cyllid strategaeth cynhwysiad i'r ysgolion uwchradd, gan gynnwys trosglwyddo cyflogaeth y staff o'r awdurdod i'r ysgolion, yn weithredol o Medi 2015.

8. BALANSAU YSGOLION GWYNEDD YNG NGHYD-DESTUN CYMRU

Cyflwynwyd, er gwybodaeth, cyhoeddiad Llywodraeth Cymru ar falansau ysgolion ar 31 Mawrth 2014 gyda chyfle i gymharu balansau ysgolion Gwynedd gyda gweddill awdurdodau lleol Cymru.

O'r cyhoeddiad diweddar, gwelir bod Gwynedd yn parhau'n un o'r rhai uchaf ac yn achosi pryder gan na wneir y defnydd gorau gan **rai ysgolion** o'r cyllid sydd ar gael ar gyfer disgyblion sydd oddi fewn i'r gyfundrefn addysg ar hyn o bryd. Tynnwyd sylw bod canran ysgolion Gwynedd yn erbyn y gyllideb ddatganoledig yn 4.4% o'i chymharu gyda chyfartaledd Cymru o 2.8%.

Ategwyd y pryder gan sawl Aelod o'r Fforwm yn y ffaith nad oedd yr arian yn cael ei wario ar gyfer y disgyblion. Roedd tueddiad i ysgolion ymrwymo balansau ar gyfer y flwyddyn ganlynol tuag at achosion brys ac nid ar gyfer elfen benodol a bod yr arian felly yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

CADEIRYDD